

WSA: Skarga na sposób sprawowania nadzoru pedagogicznego przez kuratora nie jest rozpoznawana przez sąd administracyjny.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie zbadał swoją właściwość do rozpoznania skargi osoby fizycznej na przewlekłe prowadzenie postępowania przez kuratora oświaty. Zaniedbania kuratora miały polegać na nieodpowiednim sprawowaniu nadzoru oraz nienależytej ochronie interesu dziecka i rodzica, co wyrażało się w braku oczekiwanej reakcji na sygnalizowane mu korespondencyjnie wypisanie ucznia ze szkoły pomimo braku jego zgody.

W odpowiedzi na wniesienie skargi na przewlekłość do sądu administracyjnego, kurator oświaty wniosł o jej odrzucenie jako niedopuszczalnej. Zaprzeczył przy tym stawianym mu zarzutom, twierdząc, że pisma kierowane do organu przez skarżącego nie zawierały wyraźnych żądań, co utrudniało podjęcie czynności tym bardziej, że korespondencja skarżącego trafiała równolegle do wielu innych adresatów.

Odrzucenie skargi przez sąd administracyjny wynikało jednak z innych powodów. Badając swoją właściwość do rozpoznania opisywanej sprawy, Sąd przyjrzał się przepisom ustawy - Prawo oświatowe (P.oś.) określającym charakter sprawowania nadzoru pedagogicznego przez kuratora. Odwołując się do treści art. 55 ust. 7 P.oś., a także rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego, zauważył, że realizacja zadań z zakresu nadzoru pedagogicznego nie następuje na wniosek osób trzecich i nie przybiera form umożliwiających objęcie ich nadzorem sądów administracyjnych. Na podstawie § 4 wspomnianego rozporządzenia nadzór pedagogiczny jest sprawowany z uwzględnieniem współdziałania z organami prowadzącymi, ich dyrektorami i nauczycielami. Obejmuje także tworzenie odpowiednich warunków i pozyskiwanie informacji zapewniających ocenę działalności danej szkoły. Mając to na uwadze, zdaniem Sądu ewentualne przewlekłe prowadzenie postępowania nie ma związku z żadną spośród form działania organu, jakie wymagają wydania wobec skarżącego decyzji, postanowienia, aktu czy czynności. W konsekwencji nie zachodzą przesłanki wymienione w art. 3 § 2 pkt 1-4 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (p.p.s.a.) określającym właściwość sądu administracyjnego.

Czynności wykonywane przez kuratora oświaty w ramach nadzoru pedagogicznego zostały zatem potraktowane jako formy oddziaływania na daną szkołę, organ prowadzący, dyrekcję czy nauczycieli, których charakterystyka nie pozwala jednak na objęcie ich właściwością sądu administracyjnego. Oznacza to, że domniemanej przewlekłości prowadzenia postępowania w ramach sprawowania nadzoru pedagogicznego nie można utożsamiać z różnego rodzaju nieprawidłowościami możliwymi do zaskarżenia w ten sposób. Droga sądowoadministracyjna pozostanie bowiem zamknięta z uwagi na brak właściwości.

Postanowienie WSA w Warszawie z 27 sierpnia 2026 r. (sygn. I SAB/Wa 147/26) - orzeczenie nieprawomocne

Źródło: CBOSA